

CO PÍŠÍ JINDE

Rozhovor novináře **Petra Fischera** s německým sociologem Ulrichem Beckem přinesla pod názvem **Intelektuálové jsou jako ochrnutí** rubrika Orientace Lidových novin. Známy evropský sociolog Ulrich Beck, autor knihy Riziková společnost, se v něm zamýšlí nad dnešní dobou, jejími změnami a nad identitou Evropy. Právě otázka, kam Evropa směřuje a jaká je její vize do budoucna, nás v rozhovoru nejvíce zaujala a proto k ní uvádíme některé autorovy myšlenky. *Společná Evropa vznikla jako pokus o překonání válečné historie nacionalismu na základě křesťanských hodnot, protože křesťanství je také něco, co překračuje etnické hranice. Ale postupně se z ní stala*

idea ekonomická a původní představa byla zatlačena do pozadí. Myšlenku občanské, kosmopolitní Evropy je třeba znovu politicky oživit a rozmávnout. Evropa by si měla, nezávisle na Americe, hledat svou vlastní cestu. Kromě návratu k řeckým kořenům musíme dál ctít to, že tu existuje nespočet lokálních kultur a tradic s jejich různými kořeny, ale je zároveň nutné zůstat otevřený světu. Řečeno metaforou – je nutné mít kořeny i křídla. Z hlediska kosmopolitismu je nezbytné brát na zřetel reálný vývoj a jemu přizpůsobit politiku i instituce

[LIDOVÉ NOVINY, 7. 12. 2002]

V Hospodářských novinách začala vycházet od ledna t. r. nová rubrika Regi-

on. Je zaměřena na nové a zajímavé aktivity v kraji. Jako první se představil Pardubický kraj v příspěvku **Josefa Šífa Pardubicko chce využít svoji polohu.**

Strategie regionálního rozvoje Pardubického kraje má mezi prioritami projekt multimodálního logistického centra, které by v této lokalitě sdružilo výhody všech druhů dopravy. Bohužel v současné době se některé ambiciózní plány odkládají – ekologům se daří bojkotovat snahy o splavnění Labe až do Pardubic, armáda opouští letiště, Vrchní soud zastavil koncem roku část připravené výstavby dálnice D 11. Hmatatelné výsledky jsou znát na silnicích nižších tříd, do kterých bylo loňský rok investováno téměř 93 milionů korun.

Kraj čekají také nemalé úkoly v oblasti cestovního ruchu a v budování infrastruktury. Rozvojové plány kraje počítají s podporou oblastí, které zatím byly na okraji zájmu (Svitavsko, severní část Vysočiny, Moravskotřebovsko).

Z hlediska průmyslu a zemědělství se jednotlivé regiony kraje hodně liší. Zatímco např. Pardubicko nemá vážnější problémy s nezaměstnaností, opakem je Svitavsko, Chrudimsko (bankrot Transporty) a Ústeckoorlicko. Průmyslový růst nepomáhají nastartovat ani průmyslové zóny. V Moravské Třebové je již vybudovaná, ale na investory se tam zatím teprve čeká. Další zónu budují Svitavy, Litomyšl a Chrudim. Největším zahraničním investorem v území je společnost Panasonic s výrobou mobilních telefonů a autorádií.

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 27. 1. 2003]

I když by se na první pohled mohl počet nákupních center v Brně jevit jako dostatečný (prodejní plocha na obyvatele se přiblížila západu Evropy, ale kupní síla je nižší), přesto hypermarketů ještě přibude. Článek autorů **Roberta Klose** a **Jaroslava Čuříka** s názvem **Nákupní centra se nejspíš začnou požírat** se zabývá právě tímto tématem.

V současné době funguje v Brně sedm nákupních center (jako nákupní centrum bývá označován obchod s prodejní plochou nad 10 000 m²) a před zrodem jsou minimálně dvě nová. Některé z plánovaných staveb byly přes protesty městských architektů povoleny rozhodnutím představitelů samosprávy, kteří dokonce neváhali odhlasovat kvůli těmto stavbám i změnu územního plánu.

„Od roku 1989 se v Brně triapůlkrát zvětšil poměr prodejní plochy na jednoho obyvatele. Nyní už téměř dosahuje úrovně, která je obvyklá ve vyspělých městech na západě. Jenže u nás není zdaleka tak silná kupní síla“, říká urbanista Vladimír Dominik z Útvaru hlavního architekta Magistrátu města Brna. Architekti mají strach z vylidnění historických center města, z krachu malých obchodů a z dopravního přetřetí silnic kolem velkých obchodů.

Proti vzniku dalších mamutích středisek nebíjí jen ekologové a majitelé malých obchodů, ale i provozovatelé stávajících hypermarketů. Je to nejen strach z konkurence, ale i vědomí, že kupní síla obyvatele není bezedná.

Podobně jako většina ostatních evropských měst, která mají stejné problémy,

snaží se město přistupovat k omezování výstavby hypermarketů například i tím, že obchody s plochou větší než 1 500 m² je možné stavět jedině jako vícepatrové budovy s parkováním pod objektem.

[MF DNES, 31. 1. 2003]

Zamyšlení nad prezidentskou érou Václava Havla v souvislosti s architektonickými projekty hradního komplexu přináší **Jiří Hlinka** ve svém článku **Václav Havel ovlivnil architekturu Pražského hradu**.

Na realizacích v areálu Pražského hradu se za posledních deset let vystřídaly desítky špičkových architektů. Nad postupem tvůrců, kteří zpravidla vyšli z architektonických soutěží, stálo vždy několik institucí – Správa Pražského hradu, Kancelář prezidenta republiky (historik Zdeněk Lukeš), rada Pražského hradu (Miroslav Masák, Emil Prikryl, Alena Šrámková), Archeologický ústav i městští a státní památkáři.

V 90. letech působil jako hlavní hradní architekt Bořek Šípek. Tomu však byla vytýkána bezkonceptnost. Od roku 1993 se v hradním areálu vystřídali další špičkoví architekti – Josef Pleskot, Ladislav Lábus, Petr Hájek, Tomáš Hradečný, Jan Šépka, Petr Malinský, Eva Jiříčná a desítky dalších.

Jen v loňském roce bylo dokončeno deset projektů s náklady kolem půl miliardy korun. Z finančních důvodů však musely být některé již připravené projekty odsunuty – jde zejména o rekonstrukci Jízdnárny Pražského hradu, včetně interiérů z dílny Ladislava Lábusa a jeho spolupracovníků, nové řešení Bažantnice a Jízdnárenského dvora (BRS Architects).

Na hodnocení architektonických projektů realizovaných během úřadování Václava Havla je ještě příliš brzy. Pokud však budoucnost shledá, že některá vybočují z celkového konceptu, asi nebude problémem je odstranit nebo vylepšit. Podobně jako se změny nevyhnuly ani dílnám Masarykova architekta Josipa Plečnika.

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 31. 1. – 2. 2. 2003]

Od ledna 2003 ponese rakouský Graz (Štýrský Hradec) čestný titul Evropská metropole kultury. O této události informuje v článku **Evropská metropole kultury se nachází v Rakousku Ivan Matějka**.

Když v roce 1998 padlo rozhodnutí, že Graz bude za pět let Evropskou metropolí

kultury, nechalo si město zpracovat ekonomickou studii, která ukázala, že tato akce přinese městu nejen zvýšený příliv turistů (v roce 2004 se očekává až dva miliony návštěvníků), ale i mnoho nových pracovních míst (ve stavebním sektoru vytvořila realizace projektů pro tuto akci na několik let sedm set nových pracovních příležitostí a v nových institucích, které po roce 2003 zůstanou městu k dispozici – vedle Kunsthauzu to bude nová koncertní síň, Dětské muzeum a Dům literatury, vznikne sto padesát nových míst).

Největší pozornost přitahuje stavba Kunsthauzu na nábřeží řeky Mur. Plastový plášť stavby londýnských architektů Petera Cooka a Colina Fourniera bude měnit barvy v závislosti na počasí. Tato stavba vyrůstá v tzv. novém městě. Přes řeku se rozkládá historické centrum (díky němu se Graz ocitl v roce 1999 na seznamu kulturního dědictví UNESCO) a spojnici obou břehů se stane umělý ostrov s variabilní scénou a kavárnou.

Do několika projektů se zapojí i naši umělci. Brněnský prozaik Jiří Kratochvíl se podílí na programu Translokal, jenž má představit literaturu různých evropských měst a čeští hudebníci budou účinkovat na přehlídce evropského jazzu.

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 16. 12. 2002; WWW.GRAZ03.AT]

Informaci o výstavě současné architektury přináší článek **Simony Juračkové Architekti vystavují ve Francii**.

V pařížském Institutu francouzské architektury se v rámci výstavy Český salon prezentují práce českých architektů. Z patnácti vystavených prací je rovná pětina z ateliérů brněnských architektů. Mezi prezentované budovy patří Pávilon G brněnského Výstaviště architektonické kanceláře Rudiš – Rudiš, budova ředitelství Dopravního podniku města Brna architektů Nováka, Valenty, Wahla a Rusína z ateliérů D.R.N.H. a RAW. Třetí jihomoravskou stavbou je budova firmy Blata v Blansku Ateliéru Brno (Hrůša, Palčák).

[MF DNES, 22. 1. 2003]

Zajímavou informací o studiu angličtiny na internetu přináší **Ivana Sýkorová** v článku **Na internetu lze studovat bezplatně**.

Tato informace se týká internetové celostátně dostupné výuce anglického jazyka, která byla oficiálně spuštěna 8. ledna tohoto roku jako první část projektu E-academy, na němž se podílel Insti-

tut pro integraci České republiky do Evropské unie, Všeobecná obchodní společnost, s.r.o. a Akademie Jana Amose Komenského. Snahou tohoto projektu vytvořit všeobecně přístupné vzdělávání pro každého. Projekt je určen mj. i pro pracovníky státní správy, kteří dnes stojí před nutností dorozumět se s partnery ostatních členských zemí po vstupu naší země do Evropské unie.

Cílem projektu E-academy je nejen jazykové vzdělávání, ale i vytvoření internetové knihovny. Její součástí je již nyní digitální podoba Velkého slovníku zkratk EU, kde je možné najít vysvětlení 60 tisíc zkratk podniků a institucí působících v Evropě.

[HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 6.2.2003]

Z MONITORINGU TISKU MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Česko přestává lákat zahraniční turisty

Jitka Znamenáčková

V loňském roce došlo k propadu příjmů z cestovního ruchu až na úroveň roku 1995. Dopad cítí nejen cestovní kanceláře, zabývající se příjezdovou turistikou, má to však i širší vliv na celou ekonomiku. Důvodem propadu byly především povodně, napjatá mezinárodní situace a nedostatečná propagace ČR v zahraničí.

[LIDOVÉ NOVINY, 18.2.2003]

EU věnuje miliardy na obnovu zaplavených obcí

Markéta Kutilová

Na letošní rok dostalo Ministerstvo pro místní rozvoj ze státního rozpočtu 350 milionů korun na obnovu území postižených povodněmi. Další finanční prostředky bude resort čerpat z fondů Evropské unie (Fond solidarity). Vláda také rozhod-

la o čerpání zvýhodněného úvěru ve výši 12 miliard korun.

[LIDOVÉ NOVINY, 9.1.2003]

Bytů přibýlo méně než domácností

Alois Andrlé

Autor článku – předseda České společnosti pro rozvoj bydlení – se zabývá otázkou, jaká je skutečná současná potřeba bytů. Kvalitativní ukazatele bydlení (podíl bytů I. kategorie, plošný standard bydlení, technická vybavenost bytů) se zlepšují, ale kvantitativní úroveň je neuspokojivá (nižší přírůstky bytů než domácností).

Co se změnilo po deseti letech bydlení

Alena Řezníčková

Autorka se snaží postihnout vývoj v oblasti standardu bydlení v posledních deseti letech. Dívá se na něj z pohledu architekta i sociologa. I přes nesporné výhody současné nové výstavby – nové stavební materiály a technologie, dispozice bytu, kvalitnější kuchyňské i větší hygienické zázemí, dochází na druhé straně i k negativním jevům – jasný trend k jednočlenným domácnostem, odchod mohovitejších lidí z některých čtvrtí (především panelových sídlišť), vznik neestetických a málo architektonicky kvalitních „podnikatelských“ městeček na okrajích měst atd.

[MF DNES, 3.1.2003]

V Lovosicích vznikla možnost stavět v zátopové oblasti

Monika Švárová

Rozpory kolem již schváleného územního plánu řeší zastupitelé města Lovosice. Původní návrh územního plánu doplněný o regulativy zohledňující polohu lokality v zátopové oblasti dává možnost navrhnout v jedné z lokalit i bytovou výstavbu. Někteří zastupitelé však proti tomu protestují a zastávají názor, že předemtná lokali-

ta je v zátopové oblasti a z ní by měla být tedy bytová výstavba vyloučena.

[DENÍK LITOMĚŘICKA, 17.2.2003]

Židovské cesty

Ivan Nikl

Informace o turistických trasách Prahy, Plzně, Litoměřic, Hradce Králové, Českých Budějovic, Brna, Třebíče, Olomouce a Ostravy v materiálu Židovské cesty v Čechách a na Moravě, kterou vydalo Sdružení měst a obcí Plzeňského kraje ve spolupráci s Českou centrálou cestovního ruchu za přispění Ministerstva pro místní rozvoj.

[KLATOVSKÝ DENÍK, 8.2.2003]

Veřejnost podporuje zápis do seznamu UNRSCO

Pavel Matys

Informace o výsledcích průzkumu veřejného mínění, jehož výsledky potvrdily většinový zájem obyvatel žijících v oblasti Českého ráje o zápis skalních měst do seznamu světového dědictví UNESCO.

[DENÍK POJIZEŘÍ, 4.1.2003]

Vize starosty Žabovřesk: rekreační areál kolem Svratky

Jana Ustohalová

Koncepci nové oddechové zóny kolem brněnské řeky Svratky (aquapark, lyžařský svah, hala pro míčové hry, atletický stadion, tenisové kurty, říční lázně, naučná stezka, golfové hřiště, fotbalový stadion, cyklostezka atd.) předal starosta Žabovřesk ministři pro místní rozvoj Pavlu Němcovi. Výhledově by měl areál fungovat asi do deseti let.

[MF DNES, 1.2.2003]

-tb-